

تابستان در زمستان
بهتر توصیف می شود
[قلمرو خصوصی]

هنریک ایسن

مترجم
علی رجبری

۱۳۹۵

سرشناسه	: ایسن، هنریک، ۱۸۲۸ - ۱۹۰۶ م. Ibsen Henrik
عنوان و نام پدیدآور	: تابستان در زمستان بهتر توصیف : شود : [مرو مخصوصی] / هنریک ایسن ؛ مترجم علی کوچهری.
مشخصات نشر	: تهران: افراز، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۳۳۶ ص.؛ ۱۴/۵ × ۲۰/۵ س.م.
فروست	: ادبیات، هنر و اندیشه؛ ۸۳.
شابک	: ۳۰۰۰۰۰ ریال 978-600-326-193-8
وضعیت فهرست نویسی	: فاها
یادداشت	: عنوان اصلی:.... de zomer beschrijf.
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۳۴۷] - ۳۴۸.
موضوع	: ایسن، هنریک، ۱۸۲۸ - ۱۹۰۶ م. -- نقد و تفسیر
موضوع	: ایسن، هنریک، ۱۸۲۸ - ۱۹۰۶ م. -- نامه‌ها
موضوع	: نمایشنامه‌نویسان نروژی -- قرن ۱۹ م.
شناسه افزوده	: کوچهری، علی، ۱۳۳۹ - مترجم
رده بندی کنگره	: PT
رده بندی دیویی	: ۵/۸۳۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۹۴۵۲۰

انتشارات افراز

دفتر مرکزی و فروش: خیابان دانشگاه، پایین تر از جمهوری، کوچه دانا، پلاک ۱۲ | تلفن: ۶۶۹۷۷۱۶۶

مرکز پخش: ۶۶۴۸۹۰۹۷

فروشگاه: خیابان دانشگاه، مجتمع تجاری دانشگاه، طبقه منفی یک، کتابفروشی تخصصی هنر و ادبیات افراز

تله: ۶۶۹۵۲۸۵۳

وبسایت: فروش اینترنتی: www.afrazbook.com

E-mail: info@afrazbook.com

تابستان در زمستان: مترجم میف می شود

هنریک ایبسن

مترجم: علی کوچهری

نوبت چاپ: اول/۱۳۹۵

آرایش صفحات: افسانه حسن بیگی / آتلیه افراز

طراح جلد: میثم علیپور / آتلیه افراز

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

چاپ/صحافی: ناژو

تمام حقوق این اثر برای انتشارات افراز محفوظ است.

هیچ بخشی از این کتاب، بدون اجازه مکتوب ناشر، قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی، از جمله، چاپ،

فتوکپی، انتشار الکترونیک، فیلم، نمایش و صدا نیست.

این اثر تحت پوشش قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد.

قلمرو خصوصی

شماره ۲۷۳

هنریک اییسن

تاپستان در زمستان

بهرتر برصیف می شود

منوان اسی

آثار جمع آوری شده، نامه ها ۱۸۴۵-۱۹۰۵. مجموعه‌ی جدید

توسط ایویند آمر

تنظیم کنندگان هلند

انتخاب، برگردان، معرفی نقد

توسط

سوزه فان در پول (Suze van der Poll)

و

روب فان در زالم (Rob van der Zalm)

با همکاری

ژانه دولارت-فان تول (Jeanne Dullaert -van Tol)

و

شاوکیه مارس مان (Sjoukje Marsman)

فهرست

۷.....	پیشگفتار مترجم.....
۹.....	آشناسازی.....
۹.....	هنریک ایبسن: نمایشنامه‌نویس.....
۱۱.....	هنریک ایبسن: نامه‌نویس.....
۱۵.....	هنریک ایبسن: نروژی، اسکاندیناوی، بی‌وطن.....
۳۴.....	۱۸۴۳-۱۸۵۰ دانش‌آموز داروسازی در گریمستاد؛ نخستین میوه‌های قلم‌ها.....
۳۸.....	۱۸۵۷-۱۸۵۸ دانشجوی در کریستیانیا، شغل نویسندگی و کارگردانی در برگن.....
۴۲.....	۱۸۵۷-۱۸۶۳ کریستیانیا: مبالغه.....
۵۲.....	۶۳-۶۸ رم، یک آغاز جدید. براند و پی‌پر گینت.....
۷۷.....	۱۸۶۸-۱۸۷۰ نمار: زمان پر جنب و جوش، نگاه جدید به صحنه‌ی نمایش.....
۱۵۴.....	۱۸۷۸-۱۸۸۵ مه‌لدا در ایتالیا: شهرت جهانی.....
۲۲۸.....	۱۸۸۶-۱۸۹۱: تردیدین و کریستیانیا.....
۲۷۱.....	۱۸۹۱-۱۹۰۰: بازگشت به خانه.....
۳۲۳.....	سال‌شمار زندگی ایبسن.....
۳۳۳.....	فهرست نمایشنامه‌های هنریک ایبسن.....
۳۳۵.....	متون مورد استفاده.....

پیش‌گفتار مترجم

عنوان «آستان درمستان بهتر توصیف می‌شود» جمله‌ای برگرفته شده از یکی از نامه‌های شخصی ایسن است؛ نامه‌هایی که در شناخت بیشتر و بهتر از ایسن نقش به‌سزایی دارند. او انگارش این نامه‌ها نه تنها تصویری از جنبه‌های نمایان خودش، از آنچه انجام می‌داده است، ارائه می‌دهد بلکه تصویری از جنبه‌های بسیار خصوصی خودش، از آنچه فکر می‌کرد، و من‌حواله است، را نیز به نمایش می‌گذارد. به عبارتی دیگر، ایسن با این نامه‌ها رهی زندگی و نوع شخصیت خودش را ترسیم کرده است.

اما اگر صرف‌نظر از آخرین نمایشنامه‌اش، وقتی ما مردگان از خواب برمی‌خیزیم، «نامه‌هایش» به عنوان آخرین نمایشنامه‌ی او - که نخستین آن حدوداً ۵۵ سال طول کشید - تلقی شوند، نمایشی است دارای یک شخصیت اصلی، نام هنریک ایسن و چندین شخصیت ادبی سرشناس و غیر ادبی که تمام رخدادها در آن در اسکاندیناوی، ایتالیا و آلمان به‌وقوع می‌پیوندند. قهرمان این نمایش، نمایشنامه‌ها را می‌نویسد، عاشقانه، فلسفی، واقع‌گرایانه در آن زمان، روانشناسی و نمادی می‌نویسد. اثری که او برای خلق آن‌ها، شیوه‌ی زندگی و حتی شخصیت برخی از دوستان و آشنایان نزدیک و گاه خود را نیز الگوی کار قرار می‌دهد؛ چنان‌که شرایط سخت دوران نوجوانی و خاطرات خویش را در نمایشنامه‌ی پی‌پر گینت به عنوان الگو برای توصیف زندگی در «خانه‌ی یون گینت ثروتمند» استفاده می‌کند و دوران کهولت و مرگ خود را در نمایشنامه‌ی یان گابریل بُرکمان - که سرانجام یک مشت آهنی سرد، قلب او را از کار

می‌اندازد- و در نمایشنامه‌ی وقتی ما مردگان از خواب برمی‌خیزیم- بازگشت احتمالش به‌عالم هستی- را تصویر می‌کند تا هرآن‌چه را که توسط آدم‌های کاغذی‌اش می‌خواهد بگوید به‌جامعه منتقل کند. همین امر منجر می‌شود به: کنش و واکنش‌ها، افت‌وخیزش‌ها، عشق و نفرت، نبردش بر علیه آن‌چه او را بر نمی‌تابد، نوشتن و باز نوشتن از هرآن‌چه که می‌خواهد بنویسد، تلاش بی‌وقفه برای دستیابی احترام و اعتبار، پول و مدال، مقام و افتخار، سرگردانی در سرزمین پدریش، تبعید خودخواسته به ایتالیا (رم) و سپس به آلمان (درسلین و مونیخ) و بازگشت دوباره به رم و سپس به مونیخ. و در نهایت پس از حدود ۳۰ سال تبعید خودخواسته، مبادرت به بازگشت خود خواسته از ایتالیا به سرزمین پدری خود می‌کند، جایی که از آن‌گريزان بود و با تنفر از آن نام می‌برد.

آتش عشق بر زمین سرد و یخ‌زده، بار دیگر در وجود ایسن شعله‌ور می‌شود و در مرحله‌ی تقریباً بی‌نهایتش زندگی‌اش، آخرین نامه را خطاب به معشوقه‌ی خیلی جوانش می‌نویسد. و سرانجام به‌نقشه‌ی همان نمایش زندگی پُرفراز و نشیب، در سرآشویی تند زندگی قرار می‌گیرد. و در قدم اول- بر حسب نقش- برای پرورش ایده‌ها در ذهنش و خلق آن‌ها بر روی کاغذ ناتوان می‌شود. و ذهنی عاری از ایده و بی‌انگشتانی که دیگر نمی‌تواند قلم را حس کنند تا با احساس آن، حس خود را به واژه‌ها انتقال بدهد تا آدم‌های کاغذی بیافرینند، زندانی بستر خود می‌شود و سرانجام سرمایی که همیشه از آن بیزار بود، وجودش را در برمی‌گیرد و چشم از جهان فرو می‌برد.

پس از خواندن نمایش «نامه‌هایش» این سؤال بزرگ مطرح می‌شود: اگر بر فرض محال، این خالق تئاتر مدرن در آن‌زمان- که تاحدودی مدافع حقوق انسانی و زنان، خواهان جهانی بدون مرز و خواهان تغییرات اساسی در ساختار آموزش و پرورش به‌عالم هستی برگردد، آیا همانند شخصیت مجسمه‌ساز در نمایشنامه‌ی وقتی ما مردگان از خواب برمی‌خیزیم، مورد سرزنش قرار خواهد گرفت؟